

Főoldal > ... > Bírósági Eljárások > Polgári Ügyek > Bizonyításfelvétel > Northern Ireland

Bizonyításfelvétel

Észak-Írország

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 A bizonyítási teher

1.1 Melyek a bizonyítási teherre vonatkozó szabályok?

Általánosságban elmondható, hogy a nyilvánvaló bizonyítási teher az adott tényre támaszkodni kívánó félre hárul. A felperesnek kell bizonyítania a keresete alapjául szolgáló tényeket, az alperesnek pedig azokat a tényeket, amelyekre az álláspontjának védelme érdekében hivatkozni kíván.

1.2 Vannak-e olyan szabályok, amelyek bizonyos tények tekintetében mentesítenek a bizonyítási teher alól? Milyen esetekben? Lehetséges-e egy konkrét jogi vélelmet bizonyítással megdönteni?

A tényeket a törvény vagy a felek által már korábban kötött szerződés mentesítheti a bizonyítási teher alól. Ezenkívül a bíróság bizonyos tényeket „a hivatalból való figyelembe vétel” útján bizonyítottak tekinthet, például az általános ismereteket. Egyes vélelmeket véglegesen elfogadottak tekintenek, például ha a jogszabály előírja, hogy ez így van, mások pedig megcáfolhatók, például az a vélelem, hogy az ember teljes belátási képességgel rendelkezik.

1.3 Milyen mértékben kell a bíróságnak meggyőződnie valamely tényről ahhoz, hogy ítéletét e tény fennállására alapozza?

A bíróságnak a körülmények mérlegelése alapján kell meggyőződnie a tényekről, vagyis hogy legalább 51% a valószínűsége annak, hogy igaz, míg 49% a valószínűsége annak, hogy nem igaz. Amint valamely tény a körülmények mérlegelése alapján bizonyítást nyer, azt megállapítottak kell tekinteni.

2 A bizonyításfelvétel

2.1 A bizonyításfelvétel minden esetben valamelyik fél kérelmére történik, vagy bizonyos esetekben a bíró maga is kezdeményezheti azt?

Általános szabály, hogy a bíró korlátozott körülmények fennállása kivételével nem rendelheti el tanú jelenlétét, de idézhet tanút, és ismételten idézheti a már idézett tanút. Az észak-írországi bírósági eljárásra vonatkozó szabályok értelmében a bíróság mérlegelési jogkörrel rendelkezik a tekintetben, hogy elrendeli-e valamely személy részére az eljárásban való részvételt és iratok benyújtását.

2.2 Ha a bíróság helyt ad a fél bizonyításfelvételre vonatkozó kérelmének, mik a következő lépések?

Ha valamelyik fél számára – általában ügyvédjein keresztül – megengedett, hogy egy adott tanút beidézzen a tanúvallomásának megtételéhez, saját ügyvédje kihallgatja a tanút (ezt a „saját tanú kihallgatásának” nevezik), majd a másik fél ügyvédje tehet fel kérdéseket. A bíró kérdéseket tehet fel a tanúnak, és felkéri az ügyvédek,

hogya ha kívánják, figyeljék, hogy a kérdéseiből fakadóan felmerül-e bármely egyéb kérdés.

2.3 Mely esetben utasíthatja el a bíróság a fél bizonyításfelvételre irányuló kérelmét?

Bizonyos esetekben, például amikor a tanúnak zártkörű tárgyaláson kell részt vennie, a bíróság engedélyt kell kérni, mielőtt a tanút hivatalosan idézhetnék. Egyébként a bíróság nem ellenőrzi, hogy mely tanúkat idézik be tanúvallomás megtételére, bár pénzügyi szankciókat szabhat ki azokra a felekre, akik szükségtelen tanúkat idéznek be.

2.4 Milyen bizonyítási eszközök léteznek?

Az elsődleges bizonyítási mód a szóbeli tanúvallomás. Az írásban tett nyilatkozatok, például szakértői jelentések és okirati bizonyítékok, például térképek ugyancsak felhasználhatók.

2.5 Milyen módon vehető fel a tanúk vallomása, és különbözik-e ez a szakértő tanúk meghallgatásától? Melyek az írásbeli bizonyítékok és a szakértői jelentések/vélemények benyújtásának szabályai?

Az elsődleges bizonyítási eszközök a felek és tanúk, szakértők szóbeli nyilatkozatai. A szakértők, például orvosok és mérnökök nyilatkozata megállapodás alapján készült írásbeli jelentésből is származhat. Ezután a tanút bizonyos pontok tekintetében kihallgathatják. Az észak-írországi bíróságokra vonatkozó szabályok a szóbeli nyilatkozattételre jogosult szakértők számát két orvosszakértőre és egy másik szakértőre korlátozzák, ha csak a bíróság nem engedélyezte további szakértők igénybevételét.

A térképek és a dokumentumok is felhasználhatók bizonyítékként, és hitelességüket a bíróság meggyőzése érdekében igazolni kell. Ezenkívül a bíróság dönthet úgy, hogy el kíván menni egy helyszínre vagy meg kíván nézni egy tárgyat, ha úgy érzi, hogy ennek valamilyen bizonyító ereje van.

2.6 Van-e olyan bizonyítási mód, amely erősebb a többinél?

Mindig a bíróság feladata eldönteni, hogy milyen súlyt tulajdonít egy adott bizonyítéknak.

2.7 Van-e kötelezően előírt bizonyítási mód egyes tények bizonyítására?

Feltételezhető, hogy a tényeket szóban és nyilvános tárgyaláson fogják bizonyítani.

2.8 Kötelezi-e a jog a tanúkat a vallomástételre?

A tanúvallomás megtételére beidézett tanú köteles megjelenni a tárgyaláson, ennek elmulasztása bírósággal szemben elkövetett jogsértés (contempt of court).

2.9 Milyen esetben tagadhatják meg a vallomástételt?

A felek „kiváltságban” részesülhetnek a nyilatkozattételi kötelezettség tekintetében ügyvédi titok fennállása miatt; az önvádra vagy a házastárssal szembeni vádra való kötelezés tilalma miatt; a közérdek és az igazságszolgáltatás miatt. A kiváltságnak vannak más formái is, amelyeket törvény biztosít, például a diplomáciai mentesség. Ezenkívül van mérlegelendő kiváltság, például a bizalmasan megadott információkkal kapcsolatban.

2.10 Alkalmazható-e szankció a tanúskodást megtagadó személlyel szemben, illetőleg a személy kényszeríthető-e a vallomástételre?

Igen. A tanú bírósággal szembeni jogsértést követ el, ha nem jelenik meg a tárgyaláson, noha az idézését megfelelően kézbesítették. A bíróság ezután pénzbírságot vagy elzárást szabhat ki, és előírhatja, hogy a tanú a jogsértést orvosolva vegyen részt a tárgyaláson és tegyen tanúvallomást.

2.11 Van-e olyan személy, akitől nem szerezhető be tanúvallomás?

A képesség a nyilatkozattétel általános szempontja. Egy személy nyilatkozattételre képesnek tekinthető, kivéve,

ha kiskorúság vagy például elmezavar miatt nem tudja megérteni az esküvel teljesítendő kötelezettséget, ő az ügy bírója, vagy kiváltságot kérhet.

2.12 Mi a bíró és a felek szerepe a tanú kihallgatásában? Milyen feltételekkel tehető tanúvallomás videokonferencia útján vagy egyéb technikai eszközök segítségével?

Az általában ügyvédek által képviselt (bár vannak olyan rendelkezések, amelyek saját képviseletet írnak elő) felek szerepe, hogy bizonyítékokat terjesszenek a bíróság elé annak érdekében, hogy a körülmények mérlegelése alapján bizonyítsák álláspontjukat. A bíró döntőbíróként jár el annak biztosítása érdekében, hogy a tanúk kihallgatása igazságos, jogszerű és az ügy vitatott pontjai szempontjából releváns legyen. A bíró maga is kihallgathatja a tanúkat, de lehetővé teszi a felek ügyvédjei számára, hogy a tanúk által a kérdéseire adott válaszokból eredő kérdések mentén tovább folytassák azt.

Bizonyos esetekben korlátozottan alkalmazzák például a belfasti Felsőbíróságon (High Court), hogy megkönnyítsék a szakértő video-összeköttetésen vagy Skype-on keresztül történő meghallgatását, ha a szakértő nem tud könnyen átjönni működési területéről.

3 A bizonyítékok értékelése

3.1 Ha az egyik fél nem jogszerűen szerezte be a bizonyítékokat, vonatkozik-e valamilyen korlátozás a bíróságra az ítélethozatallal kapcsolatban?

A bíróságnak nincs általános mérlegelési jogköre a tisztességtelenül megszerzett bizonyítékok kizárására. A bizonyítékokat csak akkor lehet kizárni, ha erre törvényi felhatalmazás van, vagy ha a nyilvántartásból törölték, mert botrányos vagy eljárással való visszaélést jelent.

3.2 Ha félként veszek részt az ügyben, bizonyítéknak számít-e a nyilatkozatom?

Igen, az ügyben részt vevő felek maguk is nyilatkozhatnak.

Kapcsolódó linkek

[Northern Ireland Courts and Tribunals Service \(észak-írországi bírósági szolgálatok\)](#)

■ Last update: 09/09/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a jogi nyilatkozatban tekintheti meg.